

PREDMET: Cirkularna ekonomija u praksi - lokalni primjeri održivog razvoja

PRIMJER 1:

Upotreba vune u proizvodnji suvenira

Vuna je poznata kao jedan od najteže razgradivih prirodnih materijala. Prema javno dostupnim podacima, za njenu razgradnju potrebno je više od 100 godina. Na području Durmitora, tradicionalno poznatom po stočarstvu, organizovani otkup vune ne postoji već decenijama, još od gašenja tekstilne industrije u opštini Šavnik. Poljoprivrednici dio vune koriste za lične potrebe, dok veće količine skladište na svojim imanjima ili ih, nerijetko, odbacuju u prirodu, čime zagađuju životnu sredinu.

Opština Žabljak je, u okviru realizovanog EU projekta „Employment is in Nature“, prepoznala vunu kao vrijedan prirodni materijal za izradu suvenira. Lokalna radionica, u kojoj rade osobe iz teže zapošljivih kategorija (žene starije dobi, mladi, osobe s invaliditetom), opremljena je kompletnom proizvodnom linijom: industrijskom mašinom za pranje, sušenje i grebanje vune. Vuna se zatim ručno prede, a potom se po posebno dizajniranim šemama sa durmitorskim motivima pletu autentični suveniri.

Prva otkupljena količina od 1.000 kg vune u potpunosti je prerađena u suvenire koji su se proizvodili i prodavali tokom prethodne ljetnje i zimske turističke sezone.

Radionica je, uz finansijsku podršku opštine Žabljak, nastavila s radom i nakon završetka projekta.

Na ovaj način, vuna koja se prethodno tretirala kao otpad i zagađivač životne sredine, vraćena je u proizvodni ciklus i valorizovana kroz izradu i prodaju autentičnih lokalnih suvenira – čime je ostvaren primjer dobre prakse cirkularne ekonomije.

